

Socialdepartementet**Remiss. Sveriges internationella adoptionsverksamhet -
lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61)****Yttrande**

Socialnämnden i Region Gotland ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag i SOU 2025:61. Vi välkomnar ambitionen att stärka rättssäkerheten i adoptionsprocesser och förbättra stödet till personer som adopterats internationellt. Nämnden vill dock framföra följande synpunkter:

Stöd till adopterade- behov av nationellt och kommunalt samspel

Utredningens förslag om ett nationellt resurscentrum för adopterade är välkommet. Socialnämnden vill dock betona behovet av en tydlig ansvarsfördelning mellan det nationella centret och kommunernas socialtjänst. Vi efterlyser tydligare riktlinjer för när ärenden ska hanteras på kommunal nivå, respektive när hänvisning till det nationella centret är lämpligt. Vi ser även behov av statsbidrag eller statligt stöd till kommunerna för att säkerställa adoptionsspecifik kompetens inom ramen för socialtjänsten. Vidare bedömer vi att föreslagna uppgifterna om ursprungssök, kontakt med myndigheter i ursprungslandet med mera behöver göras av MFoF för att en rimlig kompetens ska kunna upprätthållas kring tillvägagångssätt.

Fortsatt kommunalt ansvar kräver kompetensstöd

Utredningen föreslår att socialnämnden fortsatt ska ha ansvar för utredning och stöd även i framtida adoptioner. Detta bedöms rimligt, men ställer krav på socialtjänstens kompetens och arbetsmetoder. Vi föreslår att utredning genomförs gällande möjligheten till obligatorisk fortbildning för handläggare som arbetar med adoptionsfrågor samt att stödmaterial, vägledning och utbildningar tillhandahålls centralt, exempelvis via Socialstyrelsen eller Nationellt resurscentrum. Det finns behov av tydliga riktlinjer i frågan.

Behov av resurser för genomförande

Många av förslagen i utredningen riskerar att belasta socialtjänsten ytterligare om inte resurser tillförs. Socialnämnden vill därför framhålla att förändrade krav på socialtjänsten måste åtföljas av finansiering samt att mindre kommuner och regioner kan behöva stöd i form av samverkan eller regional kompetens för att kunna säkerställa uppdraget och att det blir en likvärdighet för hela landet.

Sammanfattande ställningstagande

Socialnämnden i Region Gotland tillstyrker utredningens övergripande förslag men bedömer att genomförandet förutsätter en tydlig ansvarsfördelning mellan stat och kommun, statligt stöd för kompetensutveckling inom adoptionsområdet, finansiering av utökade stödinsatser till adopterade samt att socialtjänstens roll i ursprungssökande och samtalsstöd förtydligas.

Socialnämnden

Håkan Ericsson
Ordförande Socialnämnden

Marica Gardell
Socialdirektör